

Posvojeno dijete u odgojno-obrazovnom okruženju

Izgledno je očekivati da će se posvojeno dijete u nekom trenutku uključiti u sustav institucionalnog odgoja i obrazovanja, ako ne prije, onda zasigurno s polaskom u školu. U kontekstu suvremenog načina života djeca provode jako puno vremena u vrtiću i školi, posebice u urbanim sredinama.

Stručni tim i odgajatelji mogu pružiti kvalitetnu podršku roditeljima za suočavanje s pitanjima odgoja i posvojenja te djeci budući da je moguće javljanje izraženije separacijske tjeskobe i/ili teškoća u razvoju. S obzirom na postojanje zakonske odredbe o upoznavanju djeteta s činjenicom o posvojenju do 7. godine stručni tim predškolske ustanove mogao bi pomoći roditeljima i djetetu u izboru prikladnog načina i trenutka. Stručnjaci u dječjim vrtićima ili maloj školi savjetovat će roditeljima je li dijete psihofizički zrelo za polazak u školu ili je potrebno razmotriti odgodu upisa kako bi se, prije polaska u školu, dodatno radilo na osnaživanju i pripremi djeteta.

Polazak u školu važan je trenutak u životu svakog djeteta. Prilikom početka školovanja djeca različito reagiraju, neka se vesele školi i ne mogu dočekati taj trenutak, neka su rezervirana, dok neka osjećaju neizvjesnost. Posvojenom djetetu polazak i prilagodba na školu mogu predstavljati dodatnu prijetnju osjećaju sigurnosti i privrženosti, osobito ukoliko se posvojenje dogodilo pred polazak u školu.

Fokus kod djeteta koje je doživjelo traumu je uvijek na odrasloj osobi, tako da će i posvojeno dijete pomno pratiti reakcije učitelja (kako ga učitelj doživljava, što čini kad je ljut, kako može privući pozornost i sl.). Uloga učitelja je učiniti da se učionica doživljava sigurnom. Djeca se osjećaju zaštićeno kad je ponašanje odraslih predvidljivo i brižno. Učitelj koji ima na umu djetetove potrebe stvara podržavajuće i strukturirano ozračje u kojem je djeci lakše boraviti i učiti.

Svijest o različitosti koju mogu imati posvojena djeca može dovesti do osjećaja odbačenosti ili naglašavanja različitosti među učenicima. Kao posljedica toga događa se manjak koncentracije ili promjena stila ponašanja posvojenog djeteta. Vršnjaci mogu činjenicu da dijete ne raste u biološkoj obitelji doživjeti kao slabost te tako posvojeno dijete postaje laka meta vršnjačkog zadirkivanja.

Posvojeno dijete koje ima problema s privrženosti vrlo često će se boriti sa sklapanjem i održavanjem prijateljstava. Možda su im socijalne vještine slabo razvijene što može stvoriti situacije u kojima je dijete bilo žrtva bilo zlostavljač. Tijekom školovanja učitelji bi trebali osigurati pomoć posvojenoj djeci prilikom razvijanja prijateljstava i socijalnih vještina te im poslužiti kao model za izgradnju kvalitetnog i trajnog odnosa.

